Халқ денгиздир, халқ тўлқиндир, халқ кучдир!

ХАЛҚ СЎЗИ

خلق سوزی

ҲИЖРИЙ ҚАМАРИЙ, 1413 ЙИЛ. МУҲАРРАМ, 17-КУН.
ШАМСИЙ, 1412 ЙИЛ. САРАТОН, 27-КУН.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг газетаси

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган 1992 ЙИЛ 18 ИЮЛЬ, ШАНБА, 138-СОН • 389 • НАРХИ: СОТУВДА 2 СЎМ.

1 сентябрь—Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги куни

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ МУРОЖААТНОМАСИ ҚИЗҒИН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

ТАҲЛИЛЛАР МАСЪУЛИЯТ ЮКЛАЙДИ

Чотқол тоғ тизмалари бағрида жойлашган Паркент районида ҳам кўкламги сурункали ёққан ёмғир, селу тошқинлардан аҳоли катта талафот кўрди. Экинзорлар, чорва, боғ ва токзорларга зарар етди. Аммо корхоналар, хўжалик ва ташкилотларнинг ҳамжиҳатлик билан ўз вақтида кўрсатган ёрдами туфайли табиий офат оқибатлари зудлик билан тугатилди, жабр кўрганлар мадад топди.

Деҳқонларнинг тадбиркорлик ишлари туфайли экиш-тикиш ва парваришнинг мароми бузилмади. Ғалла ўрими белгиланган муддатда бошлаб юборилди, дағал хашак тайёрлаш изчиллик билан олиб борилмоқда.

Паркент райони иқтисодиётидаги асосий кўрсаткичлар кўнгилдагидек эмас. Шу йилнинг олти ойи мобайнида сут ишлаб чиқариш ўтган йилнинг биринчи ярмига нисбатан 133 тоннага, тухум етиштириш 167 минг донага камайди. Тўртта хўжалик гўшт сотиш, 8 та давлат хўжалиги сут сотиш юзасидан ярим йиллик режаларини бажармади. Қорамоллар сони 1991 йилга нисбатан 176 бошга камайди, бузоқ олиш режалари бажарилмаяпти, ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут миқдори район бўйича ўтган йилги ўртача кўрсаткичдан 121 килограмм кам бўлди.

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўнинчи сессиясида кўрилган масалалар муҳокамасига бағишланган Паркент район кенгашининг ўн биринчи сессияси қатнашчилари юзага келган ана шу аҳволни ҳар томонлама таҳлил этишга, оғир вазиятдан тезроқ чиқиб олиш йўлларини қидириб топишга ҳаракат қилдилар. Район ҳокими Эркин Рўзматов, сессияда сўзга чиққан депутатлар вужудга келган аҳволни ўнглаб олиш биринчи навбатда раҳбарлар, барча даражалардаги халқ ноиблари ўзларига ишониб топширилган иш жойларидаги аҳвол учун масъулият ҳиссини нақадар чуқур ҳис этишларига боғлиқ эканлигини таъкидладилар.

Районда тадбиркорлик билан иш юритаётган хўжаликлар оз эмас. Масалан, яқиндагина «Ленинобод» давлат хўжалигида бир кунда 40 тонна буғдой янчадиган тегирмон ишга туширилди. Паркент шаҳрида бир неча сув тегирмонлари, «Намданак» давлат хўжалигида мойжувоз ишлаб турибди. «Гулбоғ», «Ленинобод» давлат хўжаликларида турли хилдаги халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган кичик корхоналар фаолият кўрсатмоқда. «Қорақалпоқ», «Коммуна», «Ленинобод», «Гулбоғ» давлат хўжаликларида мева сақлайдиган ва уни қайта ишлайдиган цехлар, «Ленинобод», «Гулбоғ», «Ҳисорак», «Наврўз», «Сўқоқ» давлат хўжаликларида узумни қайта ишлайдиган заводлар қурилмоқда. Районда фермер хўжаликлари тармоғини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Улар сони ҳозир 17 тага етди. Фермерлар учун 1227 гектар ер ажратилди, уларга давлат томонидан 426 минг сўмлик қарз берилди. Кейинги бир ярим йил ичида 3 мингга яқин оилага томорқа учун, 2100 дан зиёд оилага боғ ҳовли учун ер майдонлари ажратилди. Буларнинг ҳаммаси бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида кўп болали ва камхарж оилаларни ижтимоий жиҳатдан муҳофазалаш, озиқ-овқат маҳсулотлари билан етарли миқдорда таъминлаб туришга хизмат қилмоқда. Райондаги давлат хўжаликлари олти ой давомида ўз ишчи ходимларига 1000 тонна буғдой, 300 тонна ун, 50 тонна гуруч, 30 тонна ёғ сотдилар.

Ўзбекистон халқ ноиби Аширмат Ҳожиматов сессия қатнашчиларига республика Олий Кенгаши анжумани таассуротларини гапириб берар экан, ўзи раҳбарлик қилаётган «Коммуна» давлат хўжалиги жамоаси номидан шундай деди:

— Сессияда қабул қилинган ўнлаб тарихий ҳужжатларнинг ҳамда республикамиз Президентининг халқ хўжалигини юксалтириш, иқтисодий ислоҳотлар тизимини ҳаётга жорий этиш юзасидан баён қилган амалий таклифлари тез орада ижобий самара бера бошлаши ҳар биримизнинг ўз иш жойимизда қандай ишлашимизга, бурч ва вазифаларимизга қай тариқа ёндашишимизга боғлиқ. Мана бизнинг хўжалигимизда ҳам баҳорги табиий офатдан 4,5—5 миллион сўмлик зарар кўрилди, токзорлар ва боғлардаги ҳосилнинг тенг ярми нобуд бўлди. Лекин шунга қарамай хўжалигимиз аҳли олинадиган ҳосил миқдорининг ўтган йилгидан кам бўлмаслиги учун ғайрат-шижоат кўрсатмоқда. Бу йил камида 2300 тонна узум, 500 тонна мева-чева олмоқчимиз. Чорва учун ўтган йили 4230 тонна дағал хашак жамланган эди, лекин апрель—май ойларига келиб, озуқадан қийналиб қолдик. Шунинг учун бу йил 5 минг тоннадан кўпроқ хашак тўплашимиз лозим. Хонадонлар эҳтиёжлари учун 1,5—2 минг тонна хашак йиғиб олинадиган майдонларни ажратдик. Ғаллазорларимизда ҳам ҳосил чўғи баланд. Демак бу йил аҳоли ўртасида озиқ-овқат муаммоси кўтарилмаслиги тайин.

Сессияда депутатлар чайқовчилик, қиморбозлик, гиёҳвандлик ҳоллари кўпаяётгани, жиноятчилик камаймай, аксинча ўсаётгани тўғрисида ташвишланиб гапиришди. Улар тегишли органлардан таъсирчан чоралар қўллашни талаб қилишди, зеро бундан икки йил муқаддам юз берган машъум воқеаларнинг такрорланишини ҳеч ким асло истамайди.

Район кенгаши сессиясида сўзга чиққан вилоят ҳокими, Ўзбекистон халқ депутати Сайфулла Сайдалиев республика Олий Кенгаши X сессиясида қабул қилинган қонунлар мажмуасини ҳаётга татбиқ қилиш юзасидан райондаги ижрочи органлар олдида турган вазифалар ҳақида тўхталди.

Т. ИСКАНДАРОВ.

ИСТИҚЛОЛ ЙЎЛИ: МУАММОЛАР ВА РЕЖАЛАР

«Ўзбекистон» нашриёти республика Президенти И. Каримовнинг XII чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши X сессиясида сўзлаган нутқини китобча шаклида босмадан чиқарди.

Чуқур иқтисодий ва сиёсий таҳлил, дадил фикру режаларга бой ушбу нутқ кенг жамоатчилик эътиборини қозонди. У жуда қисқа ва лўндалиги билан бошдан-оёқ партияга ҳамду санолар ўқишу шиорбозликлар, дабдабали ваъдалар ва башоратлардан иборат аввалги раҳбарларнинг зерикарли маърузаларидан кескин фарқ қилади.

Мураккаб зиддиятларга бой ғала-ғовур замонда Ўзбекистон ўз йўлидан бормоқда. Бу йўл ташқи сиёсатда тинчлик ва иқтисодий ҳамкорлик, ички сиёсатда эса бирдамлик ва аҳиллик, юксак интизом ва фидокорона меҳнат йўлидир. Нутқнинг қуйидаги самимий дил сўзлари билан якунланиши одамлардаги истиқболга ишонч руҳини кучайтиради:

«Азиз дўстлар! Бугун — энг масъулиятли давр.

Ўзбекистон учун, бугунги ва келажак авлод учун энг катта бойлик — элнинг тинчлиги ва осойишталиги. Бирорта ҳам фуқаронинг бурнини қонатмасдан янги ҳаёт қураяпмиз. Иншооллo, тинчлик, аҳиллик ва муроса йўли билан ўз мақсадимизга эришамиз».

Китобча 50 минг нусхада нашр этилди.

ВАТАН ИСТИҚЛОЛНИНГ НУРИГА ТЎЛСИН, ЖАҲОН ХАРИТАСИ МУКАММАЛ БЎЛСИН

МИРМУҲСИН, Ўзбекистон халқ ёзувчиси

ЖАРАЁН

МЕНИНГ ХУЛОСАЛАРИМ

«Дунёга келган чақалоқ аввал эмаклаб, кейин тетапоя бўлади. Вазият шундай келди-ки, Мустақил Ўзбекистон туғилган куниёқ оёққа туришга, юриб кетишга мажбур бўлди...» — деди республика Президенти Ислом Каримов жумҳурият Олий Кенгаши сессиясида ички ва ташқи сиёсат, олиб борилаётган энг муҳим ишлар хусусида қилган маърузасида. Президент келажак тараққиётимиз программасини аниқ ва ҳаққоний мисолларда кўрсатиб берди. Юқоридаги образли муқояса каминага илҳом бағишлаб дарҳол қўлга қалам олдим, бу ҳал қилувчи жараёнда четда турмоқлик, лоқайд бўлмаслик асло мумкин эмас! Дарҳақиқат, жумҳуриятимизда мислсиз ишлар қилинмоқда-ки, ярим аср ичида, яхши-ёмон замонларда жумҳуриятимизда ўтган раҳнамоларимиз ва бошқа ишлар билан ҳозирги меҳнатни муқояса қилишга ҳаққим бор. Ҳеч вақт матбуот ва адабиётдан ажрамаган бир кимса сифатида жараённи кузатиб, бевосита ва билвосита шу жараёнда иштирок этиб, баъзи фикрларни айтгим келади. Жумҳуриятимизда қилинаётган ишларни кўриб турибмиз, ҳаёт билан бирга қайнамаган, фахр этмаган юракнинг тошдан фарқи йўқ! Баланд тоғлар устида юрган кимса оёғи остидаги тоғнинг буюклигини кўролмайди, тоғларнинг буюклиги олислардан яхши кўринади.

СУРАТДА: Мирмуҳсин эвараси Рустам билан.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов 8—10 июль кунлари Финландия пойтахти Хельсинкида дунёнинг 51 энг

(Давоми 2-бетда).

Сиз Ўзбекистон Республикасининг заёмини сотиб олдингизми?

УМИД БАХШ ЭТАЯПТИ

Ўзбекистон Республикасининг 12 фоизли ички заёми ютуқлар тиражининг биринчи ўйинига саноқли кунлар қолди. Бу тадбирни Наманган вилояти фуқаролари ҳам умид билан қарши олмоқдалар. Жамғарма банклари, омонат кассалари мижозлар билан гавжум. Улар мустақил давлатимизнинг мустақил заёмини ҳаяжон билан сотиб олишмоқда. Ғазначиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Шунданми, давлат хазинасидан юборилаётган заёмлар тез сотилмоқда. Бундан ўзгача бўлиши ҳам мумкин эмас. Фуқаролар аввало заёмдан ҳеч қачон зарар кўришмаган. Бунинг устига Ўзбекистон заёмининг афзалликлари кўп. Агар собиқ СССР заёмининг 8 ўйинида 3 фоиз ютуқ чиққан бўлса, Ўзбекистон заёми биринчи ўйинининг ўзида 3 фоиз ютуқ эгаларини кутмоқда.

Заём сотиб олган фуқаролардан Наманган такси парки ходими Баҳром Ҳамроев ва «Транспорт-экспедиция» ҳайдовчиси Абдулла Бурҳонов мамнуният билан ўз фикрларини билдиришди:

— Биз ўз заёмимиз чиққанидан хурсандмиз. Шу ўринда собиқ Совет давлатининг одамлар қўлида қолиб кетган заёмлари ҳам ёппасига Ўзбекистон заёмларига алмаштирилса, айни муддао бўларди. Негаки, бу заёмлар ҳаракатсиз ётибди. Эгаси фойдаланмаяпти. Яна шу нарса муҳимки, тираж ўйинини кўпайтириш керак. У йилига саккиз марта ўтказилса, заём ҳаракати тезлашган, биз эса кўпроқ манфаатдор бўлар эдик.

Наманган шаҳридаги 3571-жамғарма банки бўлими бошқарувчисининг ўринбосари Рустамжон Дадабоев амалга оширилаётган ташкилий ишларни қуйидагича шарҳлайди:

— Ўзбекистон заёмининг ташвиқоти рисоладагидек ўтмоқда. Одамларда яхши фикр, яхши умид бор. Бундай бўлиши табиий, албатта. Аввало, иқтисодиётни барқарорлаштириш зарурлигини ҳамма тушуниб етган. Чунки заёмдан бюджет ва фуқаролар баравар манфаатдордирлар. Кассаларимизда 40 дан зиёд ходим ана шу мақсад йўлида ишлаяпти. Хоҳ катта, хоҳ кичик бўлсин, фуқаролар талаби асосида заёмлар етказиб берилаяпти.

Р. ИРИСОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Р. РАҲМОНОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали меҳнати, Ўзбекистон журналистикасини ривожлантиришдаги хизматлари ва ижтимоий-сиёсий турмушдаги фаол иштироки учун «Ўзбекистон овози» газетасининг бош муҳаррири Расул Раҳмонов Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 17 июль.

ЖАРАЁН

(Давоми. Боши 1-бетда).

катта давлатлари раҳбарлари иштирок этган ғоятда буюк анжуманда иштирок этди. Бу анжуманда БМТ, НАТО, ЮНЕСКО вакиллари ҳам қатнашди. Биринчи куни Президентимиз нутқ сўзлади, иккинчи куни бу анжуман ишида раислик қилгани ҳам катта давлатлар ва замоннинг энг машҳур раҳнамолари Жорж Буш, Француа Миттеран, Сулаймон Демирел, Ислом Каримов, Мауно Койвисто, Асқар Акаев, Борис Ельцинлар... иштирок этган жаҳон матбуотидан бизга маълум бўлди. Ўзбекистон Республикаси ва унинг Президентининг мавқеи кўтарилаётгани, мустақил республикамизни жаҳон таниётгани, тан олинаётгани — буюк Туркистон тизма тоғлари олисдан салобат билан кўринаётгани бизларни хурсанд этади. Ҳар бир чинакам қалб эгаси бундан фахрланмай иложи йўқ. Қачон биз дунё миқёсида ўз ўзбеклигимизни, меҳнату шаъну шавкатимизни кўрсатган эдик!? Бу ишларнинг қадрига етишимиз керак, бу ишлардан фахр этмаган юрак кимга керак!

Тўғри, ҳозир анча-мунча иқтисодий қийинчиликлар бор, бу масала ҳам яқин вақтда яхши бўлиб кетишига имоним комил. Бу иш ҳам ўз қўлимизда, биз ўзимиз ўз меҳнатимиз билан ҳал қиламиз.

Ҳозирги ҳал қилинувчи жараёнда уч инсоний фазилат ватандошларимизни улуғлайди — камтарлик ва яна камтарлик, меҳнатсеварлик, аҳиллик... Эҳтимол янглишарман, лекин шуни айтишим керакки, баъзи азизларим сал-пал нокамтарлик қилишмоқда, худо ўзи кечирсин, мисол келтирмай қўяқолай, ақлли одамлар ўзлари тушуниб олишар. Шу ҳам умум ишимизга халақит бермоқда. Республиканинг иқболу истиқболи ҳал бўлаётган бу ғоятда муҳим жараёнда киши ўзини қўлга олиб, ўпкани босиб, меҳнат қилмоғи, шу азамат халқ учун тер тўкмоғи савоб, зеро кейинчалик хурсанд бўлади. Пушаймон бўлмоғлик инсон қалбини кемиради. Айниқса иқтисодий қийинроқ вақтда умиду матонат лозим!

Лайлатул қадр муқаддас ва қутлуғ кунларда ислом юртларида дам тунда, дам лайлу наҳорда, ибодат вақтида, дам куннинг ўртасида — пешона тер тўкиб меҳнат қилаётганда ўтади, уни кўриб қолган кишилар кўнглидаги ниятига, муроду мақсадига етади, орзуси ушалади, деган ривоят бор. Албатта, биз ҳар бир мўмин ва заҳматкаш инсонга Лайлатул қадр ёр бўлишини умид қиламиз ва тилаймиз, аммо мустақил жумҳурият фарзандлари фақат уни кутиш билан қўл қовуштириб ўтирмай ўз меҳнатимиз, курашимиз билан чинакам ва фаровон мустақил мамлакатни ўз қўлимиз билан яратамиз. Оллоҳ ҳам сендан ҳаракат, мендан баракат деган. Бекордан худо безор... Лайлатул қадрни кутиб муродга етмоқ учун ҳадеб тўпланиб ваъз айтиб, муродга етиб бўлмайди. Ҳа, худди шундай! Баъзилар, биз етмиш тўрт йил ўз ҳуқуқу мустақиллигимизга эга бўлмадик, дейди. Йўқ, ундан узоқроқ. Майда хонлик ва бекликларнинг ўзаро босқинчилик урушлари, чоризмнинг босиб олиши, кейинги большевизмнинг бизни номустақилликда тутиши, барини қўшсангиз бирон беш юз йилга бориб етади. Мовароуннаҳру Хуросон улуғ Амир Темур салтанатидан кейин парчаланиб, ўз шаъну шавкати ва миллий истиқлолини деярлик қўлдан бериб қўйган эди. Ҳозирги жараён қўлга киритилган истиқлолни сақлаб қолиш ва кучқудратга тўлдиришдан иборат. Авлод учун ёруғ ва фаровон ҳаёт қолдирмоқ, емирилиб, йўқ бўлиб кетаётган бебаҳо урф-одатларимизни сақлаб қолмоқликдир.

Биз баъзан фикр юритсак ниҳоятда «итоатгўй» бўлиб, ўз жумҳуриятимиз доирасидан чиқмасликка одатланганмиз. Мустақиллик шарофати, сиёсат ва иқтисодиётда кенг уфқлар очилиши, оз муддатда ҳурматли Президентимиз ташаббуси билан дунёнинг кўпгина пойтахтларида маслаҳатлашувлар, муҳим ҳужжатлар имзолануви, кун ва тун демай океанлар устидан учиб, халқ учун ранжу беҳаловат бўлишимиз самараси ўлароқ, биз ўз ҳудудимиздан четроқ чиқиб, баъзи фикрларни ўртага ташлашга журъат этамиз. Дилимизга ёқмаган, халқимиз қадру ҳурматига мос тушмайдиган ҳар қандай казо-казоларнинг гапларига эътироз билдириб, кишилар кўзини очмоқ, ҳушёрликка чақирмок ҳам қалам аҳлининг вазифаларидан биридир.

Россия мудофаа вазири, Совет Иттифоқи Қаҳрамони генерал Павел Грачев: «Мен бир неча бор айтдим-ки, менинг позициям — қаҳрим қаттиқ, агар рус халқи камситилса, кескин чоралар кўраман, ҳатто ўша ерга қўшин киритаман!...» деди. («Известия», 6 июнь, 1992 й) Албатта рус халқи камситилиши ёки жабр чекишини мутлақо истамаймиз, бу кимга керак! Оғаинилик, қардошлик туйғулари ўзбек халқи дилида азалийдир. Миллатларни бир-бирига гиж-гижлашни бизнинг Ўзбекистонда қонун билан жавобгарликка тортилади. Россия ҳам кўп миллатлик, Ўзбекистон ва бошқа мустақил жумҳуриятлар ҳам кўп миллатлик давлатлардир. Ҳурматли генерал Павел Грачев фақат бир рус миллатини кўзда тутиб, бундай дағдаға этиши мени ранжитди. Бошқа миллатларни ҳам ўйлаши керак эди. Бу Совет Иттифоқи Қаҳрамонининг гапи эмас, қандайдир ўтмишда кўп қонхўрликлар қилган Скобелевга ўхшаган ёвуз генералларнинг ўшқиришига ўхшаб кетади.

Американинг бир генерали қадимий маҳаллий халқ хусусида гапириб, «албатта тирик индейслардан ўлик индейслар яхши» деган экан. Биз, рус бўлмаган халқлар наҳотки генерал Грачевга ёт бўлсак! Афсус!

Қадим Аълоиддин Муҳаммад Хоразмшоҳ — Отсиз (XI аср) даврида Гурганжни ёв ўраб, танглик бўлганида барча шаҳар халқи; ҳунарманду савдогарлар, деҳқону уламолар сарой атрофига тўпланиб, буюр подшоҳимиз, бизлар ҳаммамиз жангга кирамиз деб, оломон ёпирилиб келган экан. Шунда доно Хоразмшоҳ уларга мурожаат этиб, кимда-ким Хоразм давлатининг мустақиллигига ёрдам бераман деса, ҳар ким ўз ерида ўз ишини яхши қилсин. Ҳозир бу бизга ниҳоятда керак. Гурганжни мудофаа этадиган қудратли қўшинимиз шай турибди, деган экан...

Ҳозир ҳам жумҳурият мустақиллигини сақлаб қоламан, Ўзбекистон гулласин, деган кимса ўз касби, ўз ерида ҳалол ишлаши лозим. Ваъз айтиб, халқни чалғитмаслик керак. Камина ҳам бир фуқаро сифатида мана шу адолатли сиёсатни қувватлайман.

Биз тезда кўп нарсаларни унутиб қўяётирмиз: «нонимизни еб қўяётирсизлар» деб бўҳтон қилган «Интерсоюз» раҳбарлари Березовский ва Гребенюкларга кескин ва мардонавор зарба берган ким эди? Солдат йигитлар жасади алюминий тобутда келганда ҳарбий қисмларга халқ ноибларидан комиссия юборган, собиқ маршал Язов, генерал Кизимов ва бошқалар билан гаплашган ким эди?

Занглаб, ишдан чиқаётган, ўз юртида муҳожир бўлган ўзбек тилига Давлат мақоми берилиши, кураш жараёнида кўп арбоблар «икки тиллик бўлайлик» деб чалғитганларида халқ тилини ҳимоя қилган ким эди? Наҳотки биз кечаги курашларни шундай тез унутсак! Бизнинг эзилган, топталган, беобрў қилинган она тилимиз тақдири ҳал бўлаётган бир даврда «нонимизни еб қўяётганлар!», «Ўзбек иши», «Пахта иши», «босмачилар» деб, қонхўр генерал Скобелевни «халқ қаҳрамони» деб ёзиб турганда оғзига талқон солган баъзи казо-казолар ҳозир қани? Нега ўзбекдан космонавт чиқмайди, ота-боболари «Зичи Кўрагоний»ни ёзган, деб шеър ёзиб, куйиб юрганларни ким қўллаб-қувватлади? Булар унутиладиган гаплар эмас!

Туркия деган тараққий топган мамлакат номини айтишга қўрққанимизда, у бизни асл қариндошимиз, биз туркий халқлар оға-инимиз деб, биринчи Туркияни топиб, уни биз учун кашф этган ким эди?

Динимиз она тилимиздек камситилиб, таҳқирлангани ҳеч кимга сир эмас. Ўзбекистон Олий Анжуманига Қуръони каримни биринчи бўлиб олиб кирган, дини ислом йўлида дин арбоблари, уламолардан ташқари, расмий давлат арбоби сифатида эл олдида ўз юрагини ёрган, Макка-ю Мадина — Ҳажга катта йўл очган, Исломнинг икки муқаддас масжиди имоми — Саудия Арабистони Подшоҳи истиқболига бориб, аҳду паймонлар тузган, халқ иши учун жонини тиккан инсонлар ким эди?

Ҳамма нарсаларни бундай тез унутиб қўйиш яхши эмас! Баъзи дўстларим бу ишларни санашнинг нима ҳожати бор, дейишлари аниқ ҳамда кекса адибни бошқача сўзлар билан айблашлари мумкин. Ҳа, бу кунларга биз осонликча етганимиз йўқ, оғир кунларни кўрган инсонлар сифатида ҳар қанча гапирсак ҳаққимиз бор. Лекин димоғдорлик, қўполлик бир дарздирки, қилинаётган катта ишлар кемасини сувга чўктиради.

Мана шу иллатдан алҳазар!

Ҳозирги кунда катта пул билан, доллар билан ўйнайдиган кимсалар пайдо бўлиб, босар-тусарини билмай қолди. Нонга, сутга пул етказолмай яшаётганлар ҳам тўлиб ётибди; уларни ҳаётда йўл тополмаганлар, иш билмаслар, дангасалар... деб бўлмайди. Гапнинг очиғи, бели оғримай даллоллик билан пул топиб, бойиётганларни мағзавадан ўсиб чиққан сассиқ алафга қиёс этаман! Бу гиёҳ раъно-ю атиргул эмас, унинг умри қисқа! Ҳаддидан ошиб кетаётган савдогарбаччалар, пул билан обрў ва виждонни сотиб оламан деяётган кимсаларга бир оғиз сўз айтиб қўймоқчиман, бу ҳам республика мустақиллиги йўлида харсанг тош бўлмасин.

Сен, эй савдогарбачча! Буюк ипак йўли — ғоятда қадимий ва бой тарихимизни унутиб, меросни оёқости қилаётганларга ўхшама! Сен мозийда савдогарлар наинки халқни бойитган, мамлакатлар билан мамлакатлар алоқасини мустаҳкамлаганини билармисан? Бошқа дунёдаги ибрат намуналарини ўз юртига олиб келган олийжаноб савдогарларни, карвонларни билурмисен! Сен қалам аҳли, илм аҳлини ҳам менсимай қўйдинг! Сен, ислом динимиз ҳалолликка, покликка чақириб турганида инсонлар ҳаққига хиёнат қилма! Буюк саркарда Амир Темур Самарқандда, умуман Мовароуннаҳрда беҳисоб расталар қурдирди, ўғриларни заргарлар ичидан топиб осиб юборарди. Ўғрилик қилмоқ қадим Шарқ халқларига ётдир. Бу жирканч иш қаёқдан келди! Қадимий Тошкент беги Юнусхон (у Бобур Мирзонинг амакиси) қанчалар карвонсаройлар қурдирган, тижоратга равнақ берган, Тошкентнинг сўнгги беги Олимқулихон шаҳардаги тимлар, коппонлар, мисгарлигу дегрезликларни, кандакорликлару кулолу дўкондорларни юз чандон кўпайтирган, ишларига ривож тилаган. Тошкентда Орифхўжабой, Нажмиддинбой, Тўхтабойвачча, етти бор ҳаж қилган Зиёмхўжабой, Андижонда пахтачи Мир Комилбой ва бошқа юзларча бойлар биринчи галда халқ фаровонлиги, дини ислом учун, ундан сўнг эса ўзини кенг қанот ёзишини ҳам ўйлаган. Бундай саховатпешаларни унутмаслик керак, етмиш йил мобайнида биз улар юзига балчиқ чапладик.

Хўш, сен, ўз халқинг, ўз гўдакларимизни шиласенми! «Шилиш» сўзини у ёғидан ўқиса ҳам, бу ёғидан ўқиса ҳам шилиш бўлиб чиқаберади. Шилта деган сўз ҳам шунга яқин! Чақмоқ мўйлабни ҳалол, мард, юрагида дину исломга садоқати жўш урган йигитлар қўяди, ўғрилар эмас! Ўғрининг мусулмон бўлганига ишониб бўлмайди! Сенинг шиоринг мана бундоқ: «Олайлик, олдирмайлик, тагида қолдирмайлик!». Баъзан ишлаб силласи қуриган юртдошларингни шилишга киришдингми, сен бошқа одамсен! Ўғрилик, шилиш халқ тинкасини қуритди, бу иллат мустақиллик йўлидаги харсанг тошдир!

Баъзи мансабдор, пулдор кишиларнинг фарзандлари ўзини йўқотиб, димоғи шишиб, атрофдагиларни менсимай, айшу ишрат суриш, аравани қуруқ опқочиш билан овора бўлмоқдалар. Кўриб турибмиз! Отангнинг жумҳурият учун қилган хизмати сенинг хизматинг эмас, ҳумпар, сен ҳам ўз меҳнатинг билан обрў топ, дейдиган кимса йўқ.

Гап келганда отангни ҳам аяма, дейилади. Йўқ, отани аяш керак! Бу ерда тўғри сўзни айтишдан тортинма, деган маъно келиб чиқади; биз ҳурматли рўзномамиз «Правда Востока»ни ниҳоятда қадрлаймиз, унинг муштарийси бўлиб келганмиз, бундан кейин ҳам шундай бўлади. Аммо айрим эътирозларимизни айтар эканмиз, бундан ёмон хулосалар чиқармоқ керак эмас, яқин дўстлар ҳам бир-бирларини тартибга чақирадилар, бизлар қуёнлар эмасмизки ҳадеб бир-биримизни ялайберсак! Рўзнома ҳамон «Тамерлан» деб ёзиши ҳам бизни ранжитмайди, ҳа, ёзса ёзар, аммо Тошкентдаги Чор империяси қурган «Кадетлар корпуси»ни халқимизнинг тарихий ва маданий ёдгорликлар рўйхатига қўшиб, фотосуратлари билан катта мақола босгани (27 февраль, 1992 йил), академик Рихард Шредер ҳақида мақола босиб, шу ерлик соҳибкорлар, деҳқонлар, Ризамат оталар ҳақида чурқ этмагани бизни ранжитади. Гўё инқилобдан олдин қуруқ даштга келган Шредер бир ўзи ҳаммаёқни олмазор қилиб юборган эмиш. Шаҳримиз биқинидаги, Ғиштқўприк ёнидаги «Тажриба станцияси»да ишлаган юзларча соҳибкорлар унутилади. Шредер Робинзон Крузо эмас эди-ку!

Мустақил Ўзбекистон Республикаси юксалмоқда, у ёрқин йўлга тушган, бу кураш йўлида барча қатори ҳурматли дўстларимиз, рўзномамиз ҳам чин юракдан ёрдам бериши керак. Ўзбекда баъзан каттани, баъзан кичикнинг гапига қулоқ сол дейди, дўстларимиз бу гаплар самимий эканини тушунади, деган умиддамиз.

Дунёга келган чақалоқ, у зако халқ фарзандидир, унинг ота-боболари жаҳонга Алгебрани, Логорифмани, «Зичи Кўрагоний»ни, Алгоритмни, беҳисоб меъморлар, дини ислом мутафаккирларини, алломаларни, шоиру шуароларни берган халқдир. Бу ўз давлатини тузган, дунёнинг ярмига Амир Темур туғини тиклаган, таглик-тахтлик халқдир-ки, Бухорои шарифда Арслонхон замонида Жоме Масжид ёнида Катта Минор қад кўтарганда на Москва, на Берлин бор эди; Нью-Йорк беш юз ёш кичикдир. Гап ўз тарихимизни айтиб, фахр этишда эмас, гап менинг ватандошларим аҳил ва меҳнатсевар бўлиб, олдинга интилишларида. Дунёга келган янги паҳлавон чақалоқ буюк авлод зурриётидир-ки, у ўз аждодларига муносиб бўлиши учун ҳаммамиз бир бўлиб, меҳнат заҳматини чекишимиз, аҳилу иноқ бўлмоғимиз, жумҳуриятимизда тинчлик бўлиши учун курашмоғимиз ҳамма нарсадан муҳим.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МУСТАҚИЛЛИК КУНИНИ БАЙРАМ ҚИЛИШГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРУВЧИ РЕСПУБЛИКА КОМИССИЯСИДА

Маълумки, Олий Кенгаш Раёсатининг 1992 йил 17 июндаги қарори билан Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик кунининг бир йиллигини тантана қилишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича республика комиссияси тузилган эди. Ана шу хабар эълон қилингач, кўплаб меҳнат жамоаларидан, шу жумладан қўшма корхоналардан, шунингдек республиканинг айрим фуқароларидан мустақиллик кунини нишонлаш учун махсус жамғарма тузиш мақсадга мувофиқлиги хусусида таклифлар туша бошлади. Шу тариқа республикамизнинг меҳнат жамоалари ҳамда айрим шахслар жонажон Ўзбекистонимиз мустақил давлат деб эълон қилинган кунни тантана қилиш ишига шахсий ҳиссаларини қўшиш истагини билдирмоқдалар.

Шу йилнинг 16 июль куни республика комиссиясининг кенгайтирилган мажлисида байрам тантаналарини тайёрлаш ва ўтказишга доир турли масалалар билан бирга шу масала ҳам муҳокама қилинди. Комиссия мустақиллик кунини ўтказиш жамғармасига корхоналар ва фуқаролар томонидан ихтиёрий равишда ўтказилган маблағларни жамлаб, уларни аниқ мақсадга ишлатиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Давлат банки ҳузурида «рубль» ва валютадаги махсус счетларни очиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси давлат банкининг ахборотига кўра республика комиссиясининг мазкур қарорига биноан шу йилнинг 18 июлидан бошлаб давлат банки **Тошкент шаҳар бошқармасининг ҳисоб-китоб марказида 000700702 рақамли (рубль) счет ва ташқи иқтисодий фаолият миллий (Тошкент шаҳри) банкида 70000061 (валюта) рақамли счет очилди.**

РЕСПУБЛИКА ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

17 июль куни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг мажлиси бўлди. Уни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Муталов бошқарди.

Мажлисда «1992 йилнинг биринчи ярми учун мўлжалланган бюджетнинг ижроси ҳамда республиканинг молиявий аҳволини барқарорлаштириш, солиқлар ва йиғимларнинг бюджетга ўз вақтида тушиши, корхоналар, ташкилотлар, хўжаликлар ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китобларни яхшилаш бўйича кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида»ги масала муҳокама қилинди, шунингдек, Вазирлар маҳкамасининг «1992 йилда капитал қурилишнинг истиқболи тўғрисида» шу йил 12 мартда қабул қилинган қарори қандай бажарилаётгани ҳамда 1992 йилда муҳим объектларни фойдаланишга топширишни таъминлаш чоралари ҳақида»ги масала кўриб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси Ш. М. Йўлдошев иштирок этди.

(Мажлис ҳақидаги ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

РЎЙХАТДАН ЎТКАЗИЛДИ

Юртимизни жаҳоннинг мутараққий давлатларидан бирига айлантириш, мустақилликнинг иқтисодий-маънавий асосларини барпо этиш «Ватан тараққиёти» партияси низомида муҳим ўрин тутади.

Янги тузилган партия ўтиш даврининг масъулиятини ҳис этиб, республика жамоатчилиги, ишбилармонлар, зиёлиларга таяниб иш кўради, Ўзбекистонда тинчлик, осойишталик, миллий тотувлик сиёсатини тарғиб қилади.

«Ватан тараққиёти» партиясининг Бош котиби Усмон Азимовга мазкур партия Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтказилгани тўғрисидаги гувоҳнома топширилди. Шунингдек республика «Садаф» ёшлар уюшмаси, Рассомлар ва Халқ усталари уюшмаси, Хоккей ҳамда Гандбол федерациялари ҳам рўйхатга олинди.

(ЎзА).

• Шаҳар транспорти муаммолари

ЙЎЛОВЧИЛАР ТЎҒРИ ТУШУНСИНЛАР

Бугунги кунда йўловчиларга транспорт хизмати кўрсатишдаги узилишлар ва бунинг устига йўлкира нархининг бир неча баравар оширилиши йўловчилар ўртасида норозилик кайфиятини уйғотмаслиги учун ана шу масаланинг сабабларини таҳлил қилиб бериш ва йўловчиларга маълум қилишни зарур деб топдик. Шу мақсадда Автомобиль транспорти вазирлигининг йўловчилар ташиш ва аҳолига пуллик хизмат кўрсатиш бош бошқармаси бошлиғи Аҳмаджон АЗИМОВга бир неча саволлар билан мурожаат этдик.

МУХБИР: Маълумки кейинги пайтларда йўловчиларга транспорт хизмати кўрсатиш маданиятининг пастлиги, йўловчиларнинг бекатларда кутиб қолишлари сир бўлмай қолди. Бунинг устига йўлкира нархининг бир неча баравар оширилиши йўловчиларда нохуш кайфиятлар туғдирмоқда. Иложи бўлса, бунинг бош сабабларини тушунтириб берсангиз.

— Гапингизда жон бор. Ҳақиқатан ҳам кейинги пайтларда йўловчиларга кўрсатилаётган хизмат маданиятини яхши деб бўлмайди. Бунинг албатта ўз сабаблари бор. Маълумки, собиқ иттифоқнинг парчаланиши барча ишлаб чиқариш жараёнларига, шунингдек бизнинг йўловчиларга транспорт хизмати кўрсатиш ишига ҳам ўз таъсирини ўтказмасдан қолмади. Жумладан, автотранспорт ишлаб чиқарадиган иттифоқдош республикалар билан мавжуд бўлган кўп йиллик алоқалар узилди. Бу эса ўз навбатида автокорхоналаримиздаги транспортлар учун зарур бўлган эҳтиёт қисмлар ва ёнилғи билан таъминлаш борасидаги узилишларни, транспорт хизматида кескин вазиятни вужудга келтирди. Натижада янги транспорт воситаларини сотиб олиш кескин камайди. Бу эса техник ҳолатнинг пасайишига олиб келди. Бунинг устига автомашиналарнинг эҳтиёт қисмлари, ёнилғи-мойлаш материалларининг нархлари юз баравар ошиб кетди. Шунингдек, бошқа республикаларда ишлаб чиқариладиган автотранспортларни, аввалги келишилган нархларда сотиб олишнинг иложи бўлмай қолди. 1990 йилда Лаз-695 Н автобусини 10 минг сўмга харид қилиб олган бўлсак, 1992 йилдан бошлаб 999 минг сўмга, юмшоқ ўриндиқли Лаз-699 Р маркали автобуснинг нархи авваллари 19,4 минг сўм бўлган бўлса, шу йилдан бошлаб 1154 минг сўмга харид қилишга тўғри келаяпти. Шунингдек, Газ-24 енгил таксиларни 3600 — 4100 сўмга харид қилиш мумкин бўлган бўлса, шу йилдан бошлаб унинг нархи 350 минг сўмгача кўтарилди. Чет элдан сотиб олинадиган автобусларнинг нархи эса бугунги кунда 52—91 минг Америка долларини ташкил этмоқда. Бундан бир-икки йил бурун бензиннинг тоннасини 196 сўмга харид қилиш мумкин эди. Ҳозир эса 7500 — 13000 сўмгача сотиб олишга тўғри келаяпти. Шуларни ҳисобга олиб, эсингизда бўлса, шу йилнинг 16 январидан йўлкира нархини бироз оширгандик. Афсуски, нарх-наво кун сайин ошиб бораётганлиги сабабли бу биз кутган натижани бермади.

Бунинг устига шаҳар ва шаҳар олди йўналиши бўйича қатнайдиган автобусларнинг фойдасидан зарари кўп бўлаяпти. Уларга сарфланган харажат ўзини қопламаяпти. Шаҳар ва шаҳар олди транспортларидан келадиган зарарни қоплаш учун йилига 736 млн. сўм, республика шаҳар олди транспортлари учун эса 431 млн. сўм ва шунингдек ҳайдовчиларнинг маошини ошириш учун 286 млн. сўм маблағ зарур бўлади. Албатта, буларни давлат томонидан бериладиган дотация эвазига қоплашимиз мумкин. Ўзимизда эса ортиқча маблағ йўқ. Бу йил ҳам давлат томонидан 186,4 млн сўм ажратиш кўзда тутилмоқда. Кўриб турганингиздек, бу соҳада аҳвол яхши деб бўлмайди. Буни эса йўловчиларимиз тушунади, деган умиддамиз.

МУХБИР: Сиз юқорида транспортлардан келадиган йиллик зарарни дотация ҳисобга қолаяпмиз, дедингиз. Наҳотки, дотациясиз ишлаш мумкин бўлмаса?

— Биласизми, агар биз бутунлай ўзимизни-ўзимиз маблағ билан таъминлайдиган бўлсак, йўловчиларимизга жуда жабр бўлади. Албатта, бу муаммо келажакда ўз ечимини топади. Аммо айни кунда эмас. Биз ҳар томонлама ўйлаб транспортларнинг техник ҳолатларига сарфланаётган харажатларнинг жуда бўлмаса ярмини қоплаш учун, барча турдаги пассажир транспортларидан фойдаланиш ҳақини 1 сўм қилиб белгиладик. Шунда ҳам бу тадбир билан транспортга кетадиган сарф-харажатларнинг атиги 65,1 фоизи қопланади. Давлат бюджетидан бунинг учун йилига бир ярим миллиард сўм ажратиш кўзда тутилаяпти. Ёки бошқача қилиб айтганда, ҳар бир фуқаронинг бир марта йўловчи транспортдан фойдаланганлиги учун давлат ўз бюджетидан қўшимча 1 сўм 64 тийин маблағ ажратади.

МУХБИР: Демак, йўлкира нархининг оширилиши муносабати билан транспорт хизмати кўрсатишдан келадиган фойда сарфланадиган харажатни озми-кўпми қоплай олиш даражасига бориб қолади. Шундай экан, транспорт хизматида ижобий томонга ўзгаришлар бўладими?

— Албатта, Чунки йўлкира нархини ошириш билан бирга йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини ҳам оширишга ҳаракат қилаяпмиз. Қолаверса, маоши ошган ҳайдовчилар унумли меҳнат қилишга интилади. Маълумки, бугунги кунда бу соҳада юзлаб ҳайдовчилар етишмайди. Ўйлаймизки, маош оширилгандан сўнг ҳайдовчилик касбига бўлган талаб ҳам кучаяди. Бундан кўриниб турибдики, транспорт хизматида албатта яхши томонга силжишлар бўлади.

МУХБИР: Йўлкира ошиши муносабати билан кам таъминланган йўловчилар: нафақахўрлар, ногиронлар, студентлар ва шу каби айрим тоифадаги йўловчиларга қандайдир имтиёзлар борми? Шу масалага ҳам аниқлик киритиб ўтсангиз?

— Ҳақиқатан ҳам йўлкира нархининг ошиши илгари ҳукуматимизнинг қарори бўйича транспортда юриш учун имтиёзга эга бўлган кишиларни анчагина ташвишга солиб қўйди.

Ҳисоб-китобларга қараганда, шаҳар ва унинг атрофида қатнайдиган автобусларда эса ҳар куни 414 мингдан ортиқ фуқаролар транспортларда текин юриш ҳуқуқига эга эканлиги маълум бўлди. Бу йўловчиларни ташиш учун эса йилига давлат бюджетидан 120 миллион сўмдан ортиқроқ маблағ сарфланади. Бундан ташқари яқинда, 6 апрелдан бошлаб Чернобиль АЭСи фалокатида жабр чеккан фуқароларга ҳам шундай имтиёзлар белгиланди.

Энди юқоридаги саволга келсак. Бундан хавотирланмаса бўлади. Чунки уларга белгиланган имтиёзлар сақланиб қолди. Шунингдек, нафақахўрлар, ўқувчилар ва студентлар учун белгиланган чипталарнинг нархи имтиёзли равишда ўзгартирилди.

Ва яна сарф-харажатларни ҳисобга олиб, енгил ва маршрутли таксиларнинг хизматини ҳам тўлиқ эркин нархга ўтказдик.

Шунингдек, уларнинг рентабеллиги 30 фоиздан ошмаслиги белгилаб қўйилди. Бундан буён йўловчиларни ташишга қараб тарифлар ўзгартирилиб турилади ва тўлиқ назорат остига олинади.

МУХБИР: Ўзбекистон Вазирлар маҳкамасининг 4 майдаги қарорига кўра, вилоят ҳудудидаги ва вилоятлараро йўналишдаги автобусларнинг йўлкира нархи бир неча баравар оширилган эди. Уларнинг йўлкира нархида яна ўзгариш бўладими?

— Бу ҳам атрофлича ўрганиб чиқилди. Бу йўналишдаги автобуслар йўлкираси олдинги нархда қолдирилди. Аммо республикалар ўртасида қатнайдиган автобусларнинг йўлкира нархи республикалар транспорт бошқармалари ўртасида келишилган тарифлар бўйича белгиланди.

Суҳбатдош: Баҳодир ТУРСУН ўғли.

• Дон—ризқ-рўзимиз

ЧИЯЛ ҒАЛЛАЗОРЛАРИДА

Чироқчи районидаги йирик ғаллакор хўжаликлардан бирига меҳнаткашларнинг талаби билан яқинда ўзининг қадимий атамаси — Чиял номи берилди. Чияликларни қадриятлари тиклангани учун табиат ҳам олқишлагандек баҳор ғаллачилик учун қулай ва серёғин келди. Бир чети Туркистон тизма тоғлари этакларигача чўзилиб кетган қир-адирликларда ғалла бўлиқ ва бўйчан ривожланди, мўл ҳосил етиштирилди.

— Хўжалигимизда қарийб йигирма минг гектар ғаллазор бор, — дейди жамоа раҳбари Ўрол Жуманов. — Шундан 7 минг гектарида арпа, қолган майдонларда буғдой етиштирилди.

Шу кунларда Чиял даштларида ғалла ўрим-йиғими қизғин. Деҳқонлар, механизаторлар, транспорт ходимлари қўлни-қўлга бериб, эл ризқ-рўзини нест-нобуд қилмасдан ўриб-янчиб олиш ниятида тер тўкаяптилар.

Далаларда 77 та ғалла ўриш комбайни ишлатилмоқда. Уларнинг ҳар бирига иккитадан сомонни ташийдиган тележка биркитилган, янчилган дон юк машиналарида, сомон эса ана шу тележкаларда пешма-пеш ташиб олинаётир.

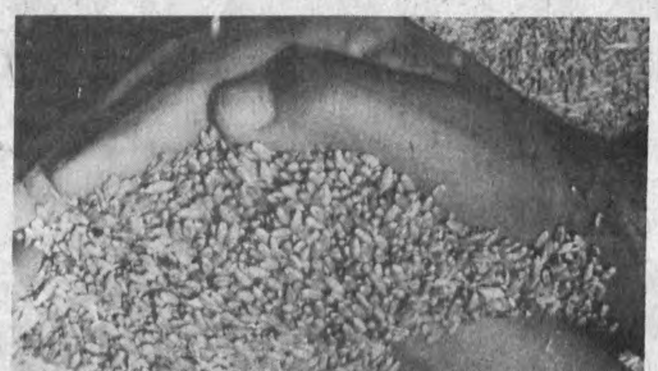

Даставвал арпазорларда ўрим бошланди. 8 иш кунида 7 минг гектар майдондаги арпа ҳосили саранжомланди. Иш жабҳаси ҳозир буғдойзорларга кўчирилди. Ҳар комбайн билан кунига ўртача 14 гектар майдоннинг ғалласи ўриб-янчиб олинаётир. Ҳар куни ўртача минг гектар майдоннинг ғалласи саранжомланмоқда. Ҳар гектар ердан 18 центнердан дон ҳосили кўтарилаяпти. Маҳмуд Аҳмедов, Хўжааҳмад Назаров, Келдиёр Нурманов, Сафар Жўраев каби тажрибали деҳқонлар етакчилик қилаётган бригадаларнинг ғаллакорлари эса ҳар гектар ердан 20 — 22 центнердан дон янчиб олиб, омборларга жўнатмоқдалар. Саодат Жўраев, Боймурод Жавлиев, Турди Олимов, Холмурод Аҳмедов, Абдусалом Турдиев, Турниёз Ирзаев, Шермамат Тожиев, Жуман Лапасов каби комбайнчиларнинг ҳар бири кунига 15 — 20 гектар майдондаги ғаллани ўриб-янчиб, меҳнат беллашувида муттасил пешқадамлик қилишаётир.

Ҳосил йиғиштирилган майдонларга зудлик билан ҳайдов тракторлари киритилиб, шудгорлаш бошлаб юборилди. Ер ҳайдашда 30 дан зиёд ҳайдов трактори қатнашаяпти.

Хўжалик меҳнат аҳли бу йил 36 минг тонна дон етиштириш, унинг 15 минг тоннасини давлат қабул пунктларига топшириш, 5 минг тоннасини эса аҳолига сотишга қарор қилди. Шунингдек, қарийб 7 минг тонна сара арпа ва буғдой уруғлик учун топширилади. Айирбошлаш йўли билан турли жиҳозлар, ускуналар, техника ва транспорт воситалари олиш учун 5 минг тонна дон ғамлаб қўйилади. Уруғлик дон тозаланиб, алоҳида омборларга жойлаб қўйилмоқда. Ғаллани тозалаш жараёнида чиққан чиқитлар чорвачилик фермаларига жўнатилаётир.

П. ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ВОҚЕАЛАР ИЗИДАН

МИНГБУЛОҚ: ҚУДУҚ РЕМОНТ ҚИЛИНМОҚДА

Мингбулоқда бир неча ой олдин нефть чиққан пайтдаги каби бурғу минораси қад кўтариб турибди. «Ўзбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Андижон чуқур қидирув бурғалаш бригадасининг мутахассислари олдинги қудуқ устига янги минора ўрнатишга доир технология операцияларининг мураккаб туркумини бажаришлари учун атиги бир ой кифоя қилади. Айтмоқчи, бу қудуқдан бир неча қувур бошланиб, уларнинг бир қисми нефть қувурига уланган, бу нефть қувури Оқтош посёлкасига боради. Мингбулоқ нефтини қайта ишлаш учун шу жойдан темир йўл орқали жўнатилади.

Тўғри, ҳозир бу иш қачон бошланишини айтиш қийин. «Ўзбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош раҳбарининг ўринбосари Х. Фаррохов бундай аҳвол сабабларини тушунтириб берди:

— Ҳозир қудуқни тиклаш ишлари авжига чиққан. Илгари хабар қилинганидек, ёнғинни ўчириш чоғида қудуқ бекилиб қолди. Хуллас, ҳозирги пайтда олдимизда турган асосий вазифа нефть булоғи кўзини очишдир.

Мутахассисларнинг тахминларича, эски бурғу қурилмаси конструкцияларининг қудуқ ичида қолган қисми нефтнинг отилиб чиқишига тўсқинлик қилмоқда. Ҳозирча чиқаётган нефть цистерналарда йиғув жойига жўнатилмоқда. Нефть фаввора каби отилиб турган пайтда ғамлаб қўйилган чуқурлардан олиб кетилмоқда.

Ҳар ҳолда Мингбулоқ конининг тахминий заҳиралари қанча? Бу саволга Х. Фаррохов бундай жавоб қилди: Бу ердаги нефть миқдорини тахминан аниқлаш учун яна бир неча қудуқ қазиш керак. Бу қудуқларни қаерда қазиш аниқланди, ер текисланмоқда. Волгограддан бурғулаш машиналари келтирилмоқда.

Бу ерда меҳнат қилаётган кишилар тўғрисида алоҳида гапириш керак: монтажчилар вахта усулига ўтишди. Ишлар тўхтовсиз давом эттирилмоқда. Нефтчиларнинг яшаши учун қулай шароит яратишга ҳаракат қилинган бўлса-да, саратон жазирасида ишлаш осон эмас.

Н. ХЎЖАЕВА,
(ЎзА мухбири).
Наманган вилояти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ РАЁСАТИДАН

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раёсати Навоий вилоятининг Хатирчи ноҳиясидаги Чкалов номли жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати, Олий Кенгаш Ветеранлар ва ногиронлар ишлари қўмитасининг аъзоси

Холиқ ҲАЛИМОВнинг

16 июль куни 67 ёшида вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади ва марҳумнинг қариндош-уруғлари ҳамда яқинларига ҳамдардлик изҳор этади.

Ойнаи жаҳонда кўринг

Душанба, 20. VII

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Замона зайли».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Пахтакорларнинг долзарб вазифалари».
19.50 «Устоз ва шогирд». Мусиқий кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Хайриддин Султонов. «Чангак». Видеофильм.
22.10 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади.
22.25 «Ўз ихтиёри билан». Бадиий фильм.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Совға».
19.00 «Ассалому алайкум».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.25 «Миришкорлар».
21.10 Кичик концерт.
21.30 «Лаҳза». Хабарлар.
21.40 «Оляга аталган гуллар». Бадиий фильм.
23.05 Адан. «Жизель» балетидан саҳналар.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан душанба, 20 июль куни «Орбита IV» кўрсатувлари соат 17.00 дан бошлаб намойиш этилади.

● «ОРБИТА IV»

17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 «Машъала ва балерина». Мультфильм.
17.30 «Славян бозори». Беларусь куни. Витебскдан кўрсатилади.
19.00 Телефильм.
19.15 «НЭП».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Квартира». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
21.00 «Рус балетининг юлдузлари». Беш серияли телевизион мусиқий фильм премьераси. 2-серия («Экран»).
22.05 «Спорт уик-энди».
22.20 «Янги студия» таништиради: «Бомонд», «Джемсейшн», «Дўстим— чақимчи». Публицистик фильм. Танаффус пайтида (23,00)— Янгиликлар.
00.20 Футбол шарҳи.
00.50 «Вертикаль бўйлаб пойгалар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан душанба, 20 июль куни «Дубль IV» кўрсатувлари соат 16.30 дан бошлаб намойиш этилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.30 Янгиликлар.
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
17.00 Хабарлар.
17.20 Эълонлар.
17.25 Трансросэфир. «Ўлиб бораётган жанрми.. ?».
18.10 Криминал хабарлар экрани.
18.20 «Халфана».
18.50 Мусиқий танаффус.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.00 Хабарлар.
19.20 Осиё тароналари.
19.50 «Эртанги кун бугундан бошланади».
20.40 «Хонанда».
21.02 Хабарлар.
21.20 «Эҳ, қўшнилар».
21.45 «Хонанда».
22.05 «Турникет» мусобақаси.

Сешанба, 21. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Асрлар оҳанги». Телефильм.
7.55 «Сени излаб». Бадиий фильм.
9.00 Ўзбек тилини ўрганамиз.
9.30 «Адолат». Ҳуқуқий видеоканал.
10.20 Болалар учун. «Табиат алифбоси».
10.50 «Олий таълим — янгиланиш йўлида».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Бувимнинг туғилган куни». Мультфильм.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тележарида».
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Зиёлилар уюшмаси: истиқбол ва режалар».
20.05 Чолғу куйларидан концерт.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 Телевизион новеллалар театри. Тавфиқ ал-Ҳаким. «Изҳор».
22.10 «Ҳаёт учун хавфли». Бадиий фильм.
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Субҳидам».
19.30 «Соғломлаштириш масканларида». Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси, касаба союз уюшмаси ва «Тошкент ҳақиқати» газетасининг ҳамкорликдаги рейди.
20.20 Эсдалик учун дастхат. «Игорь Корнелюк — Тошкент меҳмони».
21.00 «Бизнинг интервью».
21.20 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида.
22.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Рус балетининг юлдузлари». Беш серияли мусиқий фильм. 2-серия.
10.15 «Марафон-15».
11.00 Янгиликлар.
11.20 Халқ оҳанглари.
11.30 Футбол шарҳи.
12.00 Кўрсатувлар тартиби.
12.05 «Адам Смит бойлиги дунёси».
12.35 «Ён дафтар».
12.40 «Ҳордиқ чиқаринг».
12.55 «Вертикаль бўйлаб пойгалар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Вертикаль бўйлаб пойгалар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
15.30 «Славян бозори». Россия куни. Витебскдан кўрсатилади.
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «Папируслар». Телефильм.
17.40 «Сиёсат» студияси кўрсатади, «Конверсия ҳақида версия».
18.15 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 «Мавзу».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Квартира». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 5-серия.
20.50 «Фермата». Ахборот мусиқий кўрсатув.
21.10 «Беш ҳалқа».
21.35 «Стелла». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. «Хусусий изқуварнинг саргузаштлари» сериясидан (Венгрия).
22.40 Телефильм.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Кўрсатувлар тартиби.
23.40 «Вертикаль бўйлаб пойгалар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Ҳақиқат онлари».
8.45 Ишдан бўш пайтингизда. «Диққат, суратга олаяпман».
9.00 Россия қобусномаси. «А. С. Пушкин ва рус маданияти тақдири».
9.40 «Экзотика».
10.50 «Дунё охиридаги уикенд».
11.15 Маза, каникул. «Индинги кун жадвали». Бадиий фильм.
12.40 «Деҳқонларга таалуқли масала».
13.00 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

15.00 «Простор⊥».
15.30 Мульти-пульти. «Сеҳрли мўмиё».
15.40 «Болалик орзулари». Кўп серияли фильм премьераси (Франция). 11-серия.
16.00 «Рост» студияси. «Кенгуру».
16.30 Янгиликлар.
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Халқ рақслари.
18.00 «Серташвиш оила».
18.30 «Сув билан келган маданият». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.20 «Ҳар бир кун байрам».
19.30 «Ўғил болалар». Бадиий фильм.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.02 Хабарлар.
21.20 «Унсиз оламдаги сайрлар». Ҳужжатли фильм.
21.45 Мовий тун.
22.35 Экранда Туркия киноси.

Чоршанба, 22. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Бойсунда қор эриганда». Телефильм.
7.55 «Зўр ўтирибмиз». Бадиий фильм.
9.10 Араб тили.
9.40 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.
10.40 «Хотиралар».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Жасур бўлиш осонми!». Мультфильм.
18.20 «Ёшлик» оқшоми.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Тижорат хабарлари.
19.25 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Холисхон Қодирова куйлайди.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Шаҳар бедарвоза эмас».
21.50 Ўзбекистон мустақиллигининг бир йиллигига. «Олтин бешик». Фарғона вилоятига бағишланади.
23.00 «Имконият». Бадиий фильм.
00.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 Болалар учун фильм.
11.00 «Дўстлик» студияси кўрсатади. «Безнен мирас» (татар тилида).
11.50 «Асов дарё ўзанида». Бадиий фильм. 1-серия.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Спринт».
19.45 «Дўстларимиз даврасида».
20.15 «Ишбилармонлар».
21.05 «02» тўлқинида.
21.25 «Азизим, меҳрибоним онам». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.45 «Сеҳрли олмалар». Мультфильм.
10.05 «Брейн-ринг».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Сиз билан учрашганимдан хурсандман».
12.00 Мелиховода байрам.

* * *

13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Вертикаль бўйлаб пойгалар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
15.30 «Славян бозори». Украина куни. Витебскдан кўрсатилади.
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «Сиёсат» студияси кўрсатади. «Репатриантлар».
18.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.40 «Кинопанорама».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Квартира». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия.
20.50 «Қора қути».
21.30 «Чет элга — яширинча». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. «Хусусий изқуварнинг саргузаштлари» сериясидан (Венгрия).
22.35 «Натали стилида». Юксак савиядаги модалар санъати.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Кўрсатувлар тартиби.
23.40 «Юрмала-92». Тунги мусиқий кўрсатув.
00.40 «Вертикаль бўйлаб пойгалар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Эълонлар.
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Ўйин қоидалари» (Инсон ҳуқуқлари ликбези).
8.35 «Олтин Остап». Қизиқчиларнинг Бутунроссия танлови. 2-кўрсатув.
8.50 Вариацияли мавзу. «Авлиё Франциска Ассизский ибодатхонасида Европа мусиқаси дурдоналари».
9.30 «К-2» таништиради: «Медиа», «У ерда ким бор?» «3, 2, 1» кўрсатувлари, «Қулфбузар ўғри». Бадиий фильм.
12.40 «Деҳқонларга таалуқли масала».
13.00 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

15.00 «Кузирхоним».
15.30 «Тверь ракурси».
16.05 Янгиликлар.
16.20 Христианлар учун кўрсатув.
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Болалар даврасида.
17.50 Туркиянинг маданий ёдгорликлари.
18.30 Турк дунёси.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Икки хонанда».
20.00 «Қайноналар».
20.50 Манзарали фильм.
21.02 Хабарлар.
21.20 Мусобақалар.
22.10 «Умид таксиси». Видеофильм.
22.40 Талабларингизга биноан.

Пайшанба, 23. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Мен юртимнинг пок истакли кучиман». Телефильм.
7.55 «Ноқулай одам». Бадиий фильм.
9.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Рўзғор ташвишлари»,
10.05 «Билимдон мунажжим». Телеспектакль.
10.55 «Халқ ижодиёти». Тўй маросимлари.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Бир том остида», «Бизнинг уй». Мультфильмлар.
18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Тадбиркорлар ҳузурида».
19.35 «Ҳуқуқий давлат сари».
19.55 «Жума оқшоми». Диний-маърифий кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 Ўзбекистон халқ ҳофизи Ҳасан Ражабий куйлайди.
22.05 «Эдгар ва Кристина». Бадиий фильм.
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Рақслар жилоси». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Замира Давлетмуродова.
11.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Пашшахўрда».
12.10 «Асов дарё ўзанида». Бадиий фильм. 2-серия.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Бизнинг муҳофазамизда».
19.20 «Меҳр-шафқатли бўлайлик».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда».
21.20 «Пульс». Хабарлар.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.45 «Кинопанорама».
10.50 «Қулоқсиз мушукча». Мультфильм.
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Иккинчи учрашув» рукни остида. «Богоявленск пичанзори хазинаси». Телефильм.
13.05 Кўрсатувлар тартиби.

* * *

13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Қайтиш нуқтаси». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
15.30 «Хит-топ-шоу. 50х50».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Лючано Паваротти — нодир воқеаси».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Квартира». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 7-серия.
20.50 Шоир Лев Ошанин ижодий кечаси. 80 йиллигига.
22.35 Кечки альбом.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Кўрсатувлар тартиби.
23.40 «Максима».
00.10 «Юрмала-92». Тунги мусиқий кўрсатув.
01.10 «Қайтиш нуқтаси». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Бизнес ва сиёсат».
8.50 «Арабеск-92» балет танлови ҳақида мулоҳазалар.
9.50 Маза, каникул. «Чин сеҳргарлик сўзим». Бадиий фильм.
11.00 «Ҳали англанмаган коинот».
11.45 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 63-серия.
12.35 «Деҳқонларга таалуқли масала».
12.55 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

15.00 «Терминал».
15.30 Мульти-пульти. «Унагинам».
15.45 «Пилигрим».
16.30 Янгиликлар.
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Ёшлар.
18.15 «Ислом маданияти». Диний кўрсатув.
19.00 Хабарлар.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.30 Спорт олами «Жиллетт» фирмаси нигоҳи билан.
20.00 «Юрмала-92» оммавий куйлар халқаро танлови.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.03 Хабарлар.
21.20 Спорт.
21.50 Концерт.
22.50 Портрет.
23.15 Оилалар мусобақаси.

Жума, 24. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Шуҳрат Йўлдошев ижро этади». Фильм-концерт.
8.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадиий фильм.
9.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».
11.20 «Дунё кезган либослар».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Очиқ деразa», «Кучукча ва етти ғозча». Мультфильмлар.
18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Болалигим — пошшолигим».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Замин саховати».
19.50 «Педагогика фанининг истиқболлари».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Мумтоз куйлардан концерт.
21.45 «Ҳулкар». Тележурнал.
22.45 Футбол. Ўзбекистон кубоги. Ярим финал. «Навбаҳор» (Наманган) — «Нефтчи» (Фарғона). Ёзиб олинган.
00.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Баҳодир». Телефильм.
11.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Уч оға-ини ботирлар».
12.00 Хор куйларидан концерт.
12.30 «Хатарли парвоз». Бадиий фильм.

* * *

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

18.00 «Бердиназар — шахир». Телефильм.
18.30 «Иқтисодиёт ва ҳаёт».
19.15 «Илҳом».
20.00 Янгиликлар (рус тилида).
20.15 Махтумқули шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар.
20.45 Кичкинтойлар, сизлар учун!
21.00 «Ватан». Ахборот кўрсатуви.
21.45 «Кулгу кечаси».
22.15 «Крепиш». Бадиий фильм.
23.45 Янгиликлар.

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
9.45 «Лимпопо».
10.15 В. Норейка ҳамда Н. Некрасов раҳбарлигидаги халқ чолғу академик оркестрининг концерти.
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
12.10 «Рақслар, рақслар, рақслар». Ўсмирлар ўртасида бал рақслари бўйича Россия чемпионати.
12.50 «Санъат оламида» рукни остида. «Сирли ойдин кечада, қуюқ ўрмонда». Ҳужжатли фильм.
13.10 Кўрсатувлар тартиби.
13.15 «Бридж».
13.40 «Бизнес-класс».
13.55 «Ён дафтар».
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Қайтиш нуқтаси». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
15.30 «Бугун ва ўша пайтларда».
16.00 «Чемпионлар билан биргаликда».
16.20 «Болалар мусиқий клуби».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «Авиакосмик салон».
17.40 «Инсон ва қонун».
18.10 «Қора олифтавойнинг саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси. 2-серия — «Ишчи от» («Продакшнз лимитед», Англия).
18.35 «ТВ-Нева: Ким биз билан!».
18.55 Театр учрашувлари. «Бўлган воқеалар».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «ВИД» таништиради: «Мўъжизалар майдони», «Ҳордиқ чиқаринг», «MTV».
22.00 «Славян бозори». Витебскдан кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.
01.05 «Интерфест-92».
02.05 «Қайтиш нуқтаси». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Эълонлар.
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Нота бене» студияси.
8.35 «ЧП» — фавқулодда ҳодиса».
8.55 Ишдан бўш пайтингизда. «ТВ-ателье».
9.10 Ҳужжатли панорама. Б. Свойский фильмлари. «Вилоятда содир бўлган воқеа», «Эпитафия».
10.00 Ифодалаш санъати. «Импрессионизм». А. С. Пушкин номидаги тасвирий санъат музейи залларида.
11.05 Мульти-пульти. «Будильниклар», «Кашфиётчи бўри».
11.20 Россиянинг телевизион театри. И. Кадомцев. «Маугли». Ёш томошабинлар мусиқий театрининг спектакли.
12.40 «Деҳқонларга таалуқли масала».
13.00 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

15.00 «Простор⊥».
15.30 «Биринчи тайм».
15.45 «Ер остига саёҳат».
16.30 Янгиликлар.
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Халқ рақслари.
18.00 «Биз ўзимизга ўхшаймиз». Видеофильм.
18.30 «Олтойликлар». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 Қалбдан қалбларга.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 «Юрмала-92» оммавий куйлар халқаро танлови.
20.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.02 Хабарлар.
21.20 «Ҳафта сўнгида». Дам олиш кўрсатуви.
23.20 «Мана шундай малика».

Шанба, 25. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Экватор» кемасининг пассажири». Бадиий фильм.
9.25 «Оналар мактаби».
9.55 «Бунёдкор».
10.20 «Эртаклар — яхшиликка етаклар».
10.50 «Шоҳруҳ» шахмат мактаби.
11.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иш билганга минг танга».
12.00 Тижорат канали. «Сув— ҳаёт манбаи».
12.30 «Меҳр кўп кўргаздим». Ўзбекистон халқ артисти Манзура Ҳамидова.
13.50 «Дўстлик» студияси кўрсатади. «Замандас» (қозоқ тилида).
14.50 «Ассалом, Барселона!».
15.20 «Севги нидоси». А. Навоийнинг «Сабъаи сайёр» достони асосида «Тановар» дастаси саҳналаштирган телевизион рақс театри.

* * *

18.00 «Ғаройиб саргузашт». Мультфильм.
18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Аралаш». Ҳажвий кинојурнал.
19.40 «Санъат олами». Омон Азизов.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Сумалак» ашула ва рақс ансамблининг концерти.
21.40 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Хинна». Бадиий фильм (Ҳиндистон). 1 ва 2-сериялар.
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

11.05 Спорт кўрсатуви. Кураш бўйича халқаро турнир.
11.50 «Механик Гавриловнинг севимли маҳбубаси». Бадиий фильм.
13.05 «Оба дурмуши».
14.05 «Шекиллер».

* * *

17.05 «Айтерек-Гунтерек».
18.05 «Ватан ҳимоячилари» (рус тилида).
18.50 Ҳинд ва турк қўшиқлари.
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар (рус тилида).
20.15 Туркманистон халқ артисти Х. Аннамуродов куйлайди.
20.45 Кичкинтойлар, сизлар учун!
21.00 «Ватан». Ахборот кўрсатуви.
21.45 «Едиген». Адабий кўрсатув.
22.45 «Дардингни олай». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.50 Кўрсатувлар тартиби.
5.55 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Бўри ва еттита эчки боласи янги талқинда». Мультфильм.
7.40 Спорт ҳамма учун.
8.10 «Мусиқий чолғулар ва уларнинг тарихи». Кўп серияли илмий-оммабоп фильм премьераси (Германия).
8.40 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!».
8.55 «Труба» радиоси. Дам олиш кўрсатуви.
9.25 «Марказ».
10.05 «Бумеранг».
10.35 «Мусиқий дўкон».
11.05 «Шамчироқ ўчмаслиги учун» (Л. Гумилев хотирасига).
11.40 «Крешчендо». Мусиқий кўрсатув.
11.55 «Фил учун совға». Мультфильм.
12.05 «Инсон институти».
12.45 «Диққат, ёшларнинг ўнинчи...».
13.05 «Инсон ёки иблис». Бадиий-публицистик фильм премьераси. 1-фильм («Кадр» студияси).
14.00 Янгиликлар.
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Зазеркалье». «Енгил одимлар». Телевизион бадиий фильм.
16.05 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Футбол. Италия— АҚШ терма командалари. Испаниядан кўрсатилади.
17.55 «Елизавета ва Эссекснинг шахсий ҳаёти». Бадиий фильм премьераси. («Уорнер Бразерс» компанияси маҳсулоти, АҚШ).
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Янгиликлар.
20.15 «КВН-92». «Олимпиада ўйинлари» мавсумининг чорак финали.
22.00 Янгиликлар.
22.35 Кўрсатувлар тартиби.
22.40 «Итоаткор ўқувчи». Катталар учун мультфильм.
22.55 XXV ёзги олимпиада ўйинларининг тантанали очилиши. Испаниядан олиб кўрсатилади.
02.00 «Васнецовлар шажараси». Телефильм.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ҳужжатли панорама. Б. Свойский фильмлари. «Самаранинг осуда ёзи», «Ғалати авлод».
8.30 Миллий баскетбол уюшмасининг баскетбол шарҳи.

*

9.00—13.05
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

9.00 «Чисен» (корейс тилида).
9.35 «Умид» (уйғур тилида).
10.25 Цирк кўрсатувлари.
11.10 «Безнен мирас» (татар тилида).
12.00 «Сизни қутлаймиз».
12.30 Шеърият дафтаридан.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

13.05 Кундузги сеанс. «Вертикаль». Бадиий фильм.
14.20 «Джентельмен-шоу».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.45 «Узоқ ва яқин».
15.15 Ёшлардан ёшларга.
15.35 «Лаблардан қалбга». Видеофильм.
16.30 «Биздан сизга».
17.30 Хабарлар.
17.45 «Икки хонанда».
18.15 «Инсоният бойлиги». Видеофильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 Манзарали фильм.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.30 «Юрмала-92» оммавий куйлар халқаро танлови.
21.00 Хабарлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.20 «Мюзик-холл».
22.20 Экранда Туркия киноси.

Якшанба, 26. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Субҳидам».

*

8.00 «Кўк қуш». Бадиий фильм.
9.40 «Футбол майдонларида».
10.20 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Болалар».
11.20 «Кичкина деманг бизни». Спорт кўрсатуви.
11.50 Тижорат канали. «Пойариқ истиқболи».
12.20 «Хотира». Чори Ҳамро.
13.20 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
14.35 «Чорвадор».
15.05 «Қўшиқ айтгани келдим». Ёш хонандаларнинг телевизион танлови.
15.55 «Бозор иқтисодиёти йўлида».
16.15 Ёркин Йўлдошев. «Зуҳал юлдузи». Ургут шаҳар халқ театрининг спектакли.

* * *

18.00 «Аждаҳо ва қуёш», «Тошбақалар». Мультфильмлар.
18.30 Болалар учун. «Оз-оз ўрганиб доно бўлур».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Улоқ». Телефильм.
19.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёз кунларининг бирида».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Ўзбекистон халқ ҳофизи Очилхон Отахонов куйлайди.
22.05 «Бошқача ҳаёт». Бадиий фильм.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

11.05 Мультфильмлар тўплами.
11.50 «Ғунча».
12.20 «Кичик саҳналар».
13.00 «Туркмен сеси». Тележурнал.

* * *

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

17.05 Мультфильм.
17.20 «Новинки» киноклуби.
18.30 «Ала-Тоо».
18.50 «Жырокто калган ирлар» кўрсатуви саҳифаларида.
19.55 Кечки видеосалон.

● «ОРБИТА IV»

5.20 «Руҳни чиниқтириш».
6.20 Кўрсатувлар тартиби.
6.25 Ритмик гимнастика.
6.55 Янгиликлар.
7.30 Кўрсатувлар тартиби.
7.35 «Спортлото» тиражи.
7.45 «Эрта саҳарлаб».
8.25 «Ҳамма нарса бўлиши мумкин».
8.55 «Янги номлар».
9.45 «Камалак» халқ ижодиёти телекўрсатувлари IX халқаро фестивали. «Сув босган қишлоқ қўшиғи» (Чехо-Словакия).
10.15 «Пи» белгиси билан».
11.05 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Уч опа-сингил» (Франция).
11.10 «Янги авлод танлайди».
12.00 «Чайка». Телевизион бадиий фильм премьераси («Ковчег» ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда «Экран»).
12.40 Халқ оҳанглари.
13.05 «Ёввойи табиат қўриқхоналари» туркумидан телефильм премьераси. 9-фильм.
13.35 «Марк ва Софи». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 9-фильм.
14.00 Янгиликлар.
14.15 Кўрсатувлар тартиби.
14.20 «Мулоқот».
15.00 «Саёҳатчилар клуби».
15.50 «Уолт Дисней таништиради...».
16.40 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
17.25 «Ҳеч нарса ҳақида репортаж».
17.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.00 «Мариинскда променад». Кўрсатувни В. Гергиев олиб боради.
19.00 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Сузиш. Велоспорт. Отиш. Испаниядан кўрсатилади.

«КВТ-І ҳамда Франс интернасиональ канали» таништиради:

20.00 «Яхши қол, Рафаэль». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Нодир асарларнинг ишқибозлари» криминал туркумидан (Италия).
21.00 «Якунлар».
21.45 «Эндиликда». Диний кўрсатув.
23.00 Янгиликлар.
23.15 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Бокс. Отиш. Сузиш. Испаниядан кўрсатилади.
00.15 «Юрмала-92». Тунги мусиқий кўрсатув.
01.30 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Оғир атлетика. Спорт гимнастикаси. Бокс. Испаниядан олиб кўрсатилади.
03.20 «Оперетта айбланади...».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Миллий баскетбол уюшмаси профессионаллари ўртасида баскетбол бўйича жаҳон чемпионати.
8.20 «Эскулап».
8.30 «Телекроссворд».
9.00 «Ати-бати...».
9.30 «Суперкитоб». Мультфильм.
9.55 «А» программаси. «Роксаммер-92». Таллинн шаҳри.
11.55 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади. Велосипед спорти. 100 км. Шоссе. Команда пойгаси. Эркаклар. Сузиш. Спорт гимнастикаси. Танаффус пайтида — Хабарлар.

*

16.30—19.15
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

16.30 «Дўстлар даврасида».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.15 Хонаки экран. «Марион тақдим ёримга». Бадиий фильм.
20.25 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади. Велосипед спорти. Гуруҳлар пойгаси. Аёллар. Сузиш.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.55 «Хонанда».
21.02 Хабарлар.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.20 «Ўйинга таклиф».
21.30 XXV ёзги олимпиада ўйинлари. Испаниядан олиб кўрсатилади (давоми).
23.00 «Юрмала-92» оммавий куйлар халқаро танлови.
00.20 Парламент хабарномаси.
00.35 Россия Конституцион суди залидан.

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 17 июль сонидан олинди.

• Озодлик обидаси қандай бўлиши керак?

ҚАДРИЯТЛАРИМИЗ ҚАДРИ

АҚШнинг довруғини маълум даражада оламга таратган нарса, албатта, Озодлик обидаси эмас. Лекин худди ана шу обидасиз ҳеч бир америкалик ўз ватанини тасаввур этолмайди десак, муболаға бўлмайди. Қолаверса, ажнабийлар назарида ҳам Озодлик обидаси АҚШнинг энг муҳим маънавий-сиёсий рамзларидан бирига айланганн аниқ. Бир сўз билан айтганда, Озодлик обидаси АҚШнинг муҳим узвий ва табиий қисми бўлиб, у гўёки мамлакат фуқароларининг миллий ғурур ва ифтихор туйғуларини озиқлантириб турувчи зилол булоқдир. Хўш, бунинг сабаби нима?

Сабаб — ана шу обиданинг АҚШдек буюк мамлакат ва унда ҳаёт кечираётган халқларнинг тўла ҳурriяти ва мустақиллиги рамзи бўлиб қолганлиги. Кейинги пайтларда асл маданий ва маънавий-ахлоқий қадриятларимизга қайтиш заруратга айланмоқда. Яратганга минг карра шукурким, бу борада айтилаётган гапларнинг ҳаммаси ҳам қоғозда қолиб кетаётгани йўқ. Ана шу нуқтаи назардан, жумҳуриятимиз олий раҳбарияти ташаббуси билан бошланган, пойтахтнинг қалби — собиқ Ленин майдонининг номи ва моҳиятини ўзгартириш билан боғлиқ хайрли ишлар муҳим аҳамиятга эга. Ахир неъматларнинг неъмати, қадриятимиз қадрияти — ҳурриятимиз, тўла эркимиз ва мустақиллигимизнинг худди ўзгинаси эмасми? Фақат қорин тўқлигию уст бутлик энг олий бахт эмаслиги, гарчи суст бўлса-да, кўпчилик томонидан чуқурроқ англанмоқда. Хусусан имом ал-Бухорий, ҳаким Ибн Сино, шеърият султони Алишер Навоий, қолаверса, Улуғбегу Бобурдек буюк сиймолар меросхўри бўлган ўзбеклар учун бу омил ғоят чуқур маъно касб этади.

«Халқ сўзи» рўзномасининг 112-сонида эълон қилиниб, Мустақиллик майдонида бунёд этилиши кўзда тутилган Озодлик обидасининг таклиф этилаётган вариантлари эътиборга арзирли. Уларда мақсадни яхши англаган, тажрибали ва истеъдодли санъаткор «дастхати» яққол кўзга ташланиб турибди., Бу тасодифий эмас. Тошкент зилзиласидан сўнг шаҳарнинг янги сиймосини вужудга келтиришда бемуболаға катта хизматлар кўрсатган санъаткор Фарҳод Турсунов ўзининг серқирра истеъдоди ва бой фалсафий дунёқарашини ана шу шаклларда мужассамлаштиришга интилгани табиий. Рўзномада эълон қилинган ҳар учала вариант ҳам, маълум маънода, санъат асари деб аталишига ҳақли. Лекин бўлажак Озодлик обидаси учун фақат санъат асари даражасигача кўтарилиш оз. У серқирра мозийимиз, маданиятимиз, миллийлигимиз ва истиқболдаги интилишларимизни ўзида мужассамлаштира олган, нафақат Ўзбекистоннинг фуқаролари, балки ажнабийлар ҳам осон «ўқийдиган», чуқур рамзий маънога эга ёдгорлик бўлмоғи даркор.

Назаримизда, эълон қилинган вариантларнинг чапдан ўнгга қараб учинчисида ана шу талаблар даражасига анча яқинлик бор. Аммо кўзда тутилган вариантнинг қуйи қисми жўнроқ кўринади.

Қиссадан ҳисса шуки, Озодлик обидаси асрлар оша мағрур турадиган, халқимизнинг чуқур ҳурмат ва эътиборга муносиб мозийси ҳамда умидбахш келажагининг ҳақиқий рамзи бўлмоғи зарур.

Зоҳидилло МУНАВВАРОВ,
катта илмий ходим.

ТАБАССУМ.

Т. ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

• Бу қизиқ

ОЛИМПИАДАЛАР ТАРИХИДАН

Бизга маълум бўлган дастлабки Олимпиада ўйинлари эрамиздан аввалги 776 йилда бўлиб ўтган. Жаҳонда жами шу кунгача 293 маротаба шундай беллашувлар ўтказилган.

Маълумотларга қараганда, қадимги Олимпия ўйинларида машҳур математик Пифагор ҳам иштирок этиб, муштлашиш мусобақаларида ҳатто совриндор ҳам бўлган экан.

Олимпиада ўйинларини қайта тиклашда франциялик Пьер Де Кубертэнинг ташаббуси катта бўлди. У томондан яратилган Олимпия ўйинлари хартияси ҳануз унинг асосий қонуни бўлиб турибди.

Ҳозирги замон Олимпиада ўйинларининг дастлабкиси 1896 йилда Афинада бўлиб, унда Европа ва Америкадаги 13 давлатдан 285 спортчи қатнашган. Таққослаш учун: 1988 йилги XXIV Сеул Олимпиада ўйинларида собиқ Совет Иттифоқининг ўзидангина 518 спортчи қатнашди.

Парижда ўтган II Олимпиадада биринчи бор аёллар қатнашдилар. Англиялик теннисчилар С. Купер ва Р. Дохаркилар биринчи аёл Олимпия чемпионларидан бўлдилар.

Американинг Сент-Луис шаҳрида ўтган III Олимпиада ўйинларида баландликка таёқ ёрдамида сакровчи япон спортчиси С. Фуни белгидан ошиб ўтишнинг антиқа йўлини ўйлаб топди. У таёқни тик ҳолида тутиб, унга тирмашиб чиқиб, лента устидан ошиб ўтди. Ҳайратга тушган ҳакамлар аввалига нима бўлаётганини англай олмай лол қолдилар. Аммо ўзларига келгач, бу топқирни мусобақадан четлаштирдилар.

1908 йили Англияда ўтган IV Олимпиада ўйинларида биринчи бор беш нафар россиялик спортчи иштирок этди. Н. Панкин — Коломинкин фигурали учиш бўйича олтин, Н. Орлов ва А. Петровлар эса курашда уйларига кумуш медаллар билан қайтдилар.

V Олимпиада ўйинлари Стокгольмда ўтказилиб, ундаги курашчилар беллашуви давомийлиги бўйича рекорд вақтни талаб этди. Ярим финал мусобақаларида россиялик А. Клейн ва финляндиялик А. Аксекайн беллашуви 10 соатдан ортиқ давом этди. Ғолиб келган Клейн шу қадар чарчаган эканки, эртаси куни финал курашига чиқишига ҳоли қолмаган сабаб олтин медаль швед К. Иотасонга беллашувсиз топширилди.

Олимпия ўйинлари байроғидаги бешта бирлашган халқалар биринчи бор 1920 йилда Антверен шаҳрида ўтказилган VII Олимпия ўйинларида қабул қилинди. Бу халқалар беш қитъа маъносини билдириб, улар турли рангларда: Европа — мовий, Осиё — сариқ, Австралия — яшил, Америка — қизил, Африка — қора рангни билдиради.

Совет Иттифоқи 1952 йилда Халқаро Олимпиада комитетига қабул қилинди. Хельсинкида ўтган XV Олимпиада ўйинларида СССРдан 295 спортчи қатнашиб, ҳар хил тоифадаги 71 медални қўлга киритди. Биринчи совет спортчиси Нина Паномарёва диск улоқтиришда олтин медални қўлга киритди.

Сўнгги XXIV Олимпиада ўйинлари 1988 йилда Сеулда ўтказилди. СССР спортчилари ҳаммаси бўлиб 132 медаль билан команда ҳисобида биринчи ўринни олдилар.

Маъмур НАЗАР
тайёрлаган.

• Бугуннинг гапи

ЗЎРАКИ ТАРТИБЛАРДАН КЕЧДИК

Ёзнинг ташвиши мўл. Деҳқон ҳосили, чорвадор қиш ғамида, қурувчи учун «вақт ғанимат». Кечагина қадрдон мактабидан учирма қуш бўлган, «қайдасан, азим шаҳар» деб йўлга отланган, қалби бир олам орзу-умидларга тўлиқ ёшларимизнинг эса ўқув даргоҳлари остонасидаги ҳаяжону ташвишларига қиёс бормикин! Улар орасида ҳакиму табиб, ҳамшираю доя бўлишни ният қилганлар ҳам беҳисоб. Эртанги истеъдодли жарроҳлар, олиму фузалолар — Ибн Синою Луқмони Ҳакимлар шу укаларимиз, сингилларимиз орасида бўлса, не ажаб.

Синов фасли ёшлар тақдирида, навқирон ва қадим мамлакатимиз келажаги йўлида энг масъулиятли давр. Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги илм-фан ва кадрлар тайёрлаш Бош бошқармаси бошлиғи, тиббиёт фанлари доктори, профессор Озод НАЖМИДДИНОВ билан мухбиримизнинг қуйидаги мусоҳабаси ҳам «синов фасли» хусусида бўлди.

— Озод Муҳамедович, ўқийман, талаба бўламан, деб эзгу ният билан шаҳарларга отланганларнинг асосий қисмини олис қишлоқлардан келгувчилар ташкил қилади. Уларнинг аксарияти шаҳар деган улкан «бозор»га биринчи бор қадам ранжида қилаётган бўлсалар, эҳтимол. Бир ёғи мусофирчилик дегандай, узоқ-яқиндан келаётган йигит-қизларга қандай қулайликлар яратилган!

— Ҳа, ёз чилласида салқин жой, қилт этган шабада, бир пиёла муздай сув гоҳида анқонинг уруғи бўлиб қолади. Тўғри таъкидладингиз, аксарият укаларимизу сингилларимиз шаҳарнинг қаерида нима борлигини билишмайди. Мен яқинда барча тиббий олий ўқув даргоҳларини, айрим техникум ва билим юртларини атайлаб айланиб, абитуриентларга яратилган шароитлар билан қизиқдим. Чунки истайсизми, йўқми, «Ҳа деган туяга мадад» деганидек, кўплаб болаларнинг ортидан 2—3 тадан «бардам бўл» деб тургувчилар ҳам келади. Деярли барча ўқув даргоҳларимизда ошхоналар, сув ва ширинликлар сотиш кўчма дўконлари ташкил қилинади. Олислардан келган ёшларни ётоқхона билан таъминлашга ҳаракат қиламиз. Имкон қадар, албатта.

— Янгилик — тараққиёт омили деганларидек, ўқув даргоҳларингиз қабул тизимида бирор ўзгариш борми! Масалан, айрим жойларда ТЕСТ усули қўлланилаяпти.

— Бизнинг олий ўқув юртларимиз бу усулни жорий қилишга ҳали тайёр эмас. Сабаблари бор, албатта. Шунинг учун бу йил ТЕСТ усулини қўллаётганимиз йўқ. Янгиликка келсак, «фалон вилоятга мана бунча ўрин ажратиш керак» деган эски тартибдан воз кечдик. Ким билимли, иқтидорли бўлса, марҳамат, синовдан ўтсину ўқийверсин. Ҳарбийлар, етим болалар ва айрим ногиронларга имтиёзлар берилади, албатта. Ўрта мактабни медаль билан тугатганлар дастлабки имтиҳондан «аъло» баҳо олсалар, қолганларидан озод қилинадилар.

— Бу йилги қабулда тиббиёт ўқув даргоҳларига қанча йигит-қиз қабул қилинади!

— Олий ўқув юртларимизга 3600, техникум ва билим юртларига эса 21800 нафар ёшларни қабул қилишни режалаштирганмиз.

— Тиббиёт институтларига бу йил кам талаба қабул қилинаркан, деган гап бор...

— Тўғри, биз олий маълумотли мутахассислар тайёрлашни қисқартириб бормоқчимиз, ўрта маълумотлиларни эса кескин кўпайтирмоқчимиз.

— Бунинг сабаблари бўлса керак!

— Бор. Чунки энди бизнинг асосий диққат-эътиборимиз сифатга қаратилган. Аввало олий ўқув юртларидаги имконият қандай, қанча талабани ўқита олади, шифохоналарга неча нафар шифокор керак — ҳаммасини ҳисоблаб чиқдик. Шунингдек, ривожланган мамлакатлар тажрибалари билан яқиндан танишдик. Масалан, Жанубий Кореяда 22 миллион аҳолига 12 минг, бизда эса 21 миллион аҳолига 71,1 минг врач хизмат қилади. Тафовутни қаранг. Сифат-чи?.. Шифохоналарни очиб ташлайвериб, врачлар сонини кўпайтираверган билан тиббиётда ривож, самара бўлавермас экан. Яна бир мисол. Америкада бир врачга 20 нафар, бизда эса 3,5—3,6 нафар ўрта маълумотли тиббиёт ходими тўғри келади. Биз мана шу кўрсаткични 2000 йилга бориб бир врачга 7—8 нафарга етказмоқчимиз.

Эски бир усул бор эди, масалан, Самарқандда юз нафар врач бўлса, Хоразмда ҳам шунча бўлиши керак, деган. Энди эса бу мантиқсиз қоида эканлиги маълум бўлди. Айтайлик, Оролбўйи ҳудудларига қандай ихтисосдаги врачлар кўпроқ керагу Тошкент шаҳрига қандай? Биз мана шунга эътиборни қаратмоғимиз лозим. Энди бунинг ўзи бир мавзу...

— Фикрингизни тушундим. Озод Муҳамедович, айтинг-чи, олий ўқув юртларидаги қабулнинг қисқариши «таниш-билишчилик» дарахтининг тагига сув қуймайдими! Умуман, қабул жараёнида назорат қандай бўлади!

— Ҳозир ҳамманинг кўнглида бу савол бор. Биз бирорта ҳам истеъдодли ёшга жабр бўлишини истамаймиз. Аввало синов имтиҳонларини қабул қиладиган домлаларнинг имону инсофига ҳавола. Улар худодан қўрқсинлар. Жойларда депутатлар, маҳаллий ҳокимиятлардан ва маъмурий идоралардан вакиллар бўлади. Ректорлар, директорлар абитуриентлар билан кунора очиқ суҳбат ўтказиб туришади. Айрим ўқув даргоҳларида телевизор-кузатгич ўрнатилган.

— Шартнома асосидаги қабул ҳақида ҳам тўхталиб ўтсангиз. Чунки шифохона билан ўқув даргоҳининг ғазнаси бир жойда — вазирликда. Шифохона «ўқитиб бер», деб икки талабага фалон пул тўлаб ўтирса. Бу бир чўнтагингиздаги пулингизни олиб иккинчисига солишдек гап-ку! Яна бир масала. Самарқанддаги тиббиёт билим юртларингизга кириш учун уларнинг ғазнасига 32 минг сўм ўтказиш керак экан. Бугунги оғир шароитда бу чўпону деҳқонларимиз фарзандларининг йўлини тўсиб қўймасмикин! Уларнинг фарзандларидан ҳам ҳакиму ҳамширалар чиқиши керак-ку!

— Аввало, қабулнинг асосий қисми давлат буюртмаси билан кирувчилардан иборат. Шифохоналар эмас, баъзи муассасалар билангина шартлашиш мумкин, холос. Кирувчиларнинг бир қисми шундай қабул қилинади, холос. Қолаверса, бу усул келажакда оммалашади. Чунки бозор муносабатининг талаби шундай. Лекин ўшанда ҳам маълум миқдорда давлат буюртмаси сақланиб қолади.

Бир нарсани эътибордан қочирмаслик керакки, шартнома бўйича ўқишга кирувчиларга ҳеч қандай имтиёз берилмайди. Улар ҳам барча абитуриентлар қатори синов имтиҳонларидан ўтадилар, қониқарсиз баҳо олганлари қайтиб кетаверади. Бироқ шартномаси йўқ абитуриентнинг ҳужжатларини қайтаришга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Яъни, асосийси — билим...

Суҳбатдош: Тоҳир ДОЛИ ўғли.

БИР ПИЁЛА ЧОЙ БАҲОНА

Андижон районидаги Бўтақора қишлоғи ёнидан ўтадиган Андижон — Пахтаобод автомобиль йўли ёқасида, хушҳаво адирдаги «Шабада» чойхонаси яқинида янги бекат пайдо бўлди. Шарқона бу чойхонани шу қишлоқлик меҳнат фахрийси Бўрибой ота Тўрабоев шахсий жамғармаси ҳисобига бино қилди.

— Ўғилларим билан маслаҳатлашиб, шу чойхонани қурдик, — дейди Бўрибой ота, — мақсад пул топиш эмас, балки бир пиёла чой баҳона одамларнинг яйраб ҳордиқ чиқаришига хизмат қилиш, улар билан ҳамсуҳбат бўлиш, уларни табиат гўзаллигига ошно этишдир.

(ЎзА мухбири).

НОЁБ КИТОБ

Яқинда Самарқанд давлат дорилфунуни олими, филология фанлари доктори Муҳаммаджон Холбеков вилоят ўлкашунослик музейининг ноёб китоблар фондидан шу пайтгача кенг жамоатчиликка номаълум бўлган бир асарни топди.

Китоб 1678 йилда Голландия пойтахти Амстердам шаҳрида чоп этилган. 393 саҳифали саккиз бобдан иборат бу асар «Буюк Темур тарихи» деб аталади. У франг олими Де Сенксйон қаламига мансубдир.

Унда буюк соҳибқироннинг болалигидан тортиб, вафотига қадар бўлган ҳаёти ҳақида ҳикоя қилинади. М. Холбековнинг таъкидлашича, бу китоб Оврупода Амир Темур ҳақида яратилган илк илмий-оммабоп асардир.

Ҳозир ушбу асар Самарқанд ўлкашунослик музейига қандай келиб қолганлиги аниқланаётир.

М. МУҚИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Маннон ОТАБОЙ

АГАР МЕН ЮРТИМНИ ОЗОД КЎРМАСАМ...

МАҲМУД ТАРОБИЙ НИДОСИ

Мисқоллаб йиққаним бу шоним қаро,
Кундузим қародир ҳам шоним қаро,
Узлигим топмасман ўз номим аро,
Агар мен юртимни озод кўрмасам.
Ватанни асрамоқ қарзингдир, болам,
Тўкилган қонларим узримдир, болам.
Тушингга кирсам гар арзимдир, болам,
Агар мен юртимни озод кўрмасам.
Эрк учун курашгин эр бўлсанг агар,
Элим — деб наъра торт, шер бўлсанг агар!
Ёрабки, қўлларим бўғзингда кетар,
Агар мен юртимни озод кўрмасам.
Қадим Бухоронинг йўллари айтсин,
Қароқчи бўлмадим — чўллари айтсин,
Ўғлим, сени унинг қўллари ютсин,
Агар мен юртимни озод кўрмасам!
Ёғийга ёғдирдим қулоч-қулоч тош,
Ўлсам қабримга ҳам қўйиб қўйинг тош,
Руҳимни дод этиб, эгиб келманг бош,
Агар мен юртимни озод кўрмасам!

ВАТАН

Мен кўзимга сурта олмадим,
Ўтиб кетди яна бир баҳор,
Қоқи гулим, бинафша гулим.
Эрта саҳар уйғотди мени,
Озодликка талпинган юртим,
Қоқи гулим, бинафша гулим.
Шудрингларга термулиб турсам,
Найза санчди иблис кўзимга,
Қоқи гулим, бинафша гулим.
Наҳот энди у зулмат аро
Қолиб кетса орзу-умидим,
Қоқи гулим, бинафша гулим.
Дейдиларки, Ватан, деб сизни,
Кипригига суртса гар ожиз,
Кўрар эмиш яна дунёни,
Қоқи гулим, бинафша гулим.
Мен баҳорни кутдим умидвор,
Даво топди сўқир кўзларим,
Энди менинг кўксимда — унинг,
Қоқи гулим, бинафша гулим.
Қалдирғочнинг қанотларидан
Тўкилади бир дунё насим.
Гулларингга айланар, юртим, —
Шеър чўғида эриган жисмим.
Япроқлари униб чиқади
Кўзларимнинг хоналаридан.
Эрк сўзини уқиб оласан
Телба гулнинг шоналаридан.

АРМОН

Яхшиям юракда сенинг маконинг,
Яхшиям кўзлардан чиқиб кетмассан,
Агар бўлмаганда бу қадар сабр,
Агар сени, сени кўмиб бўлсайди,
Ёраб — ўзбекнинг бўларди, ахир,
Дунёдаги энг катта қабр —
Армоним...

• Ажабо!

ТАНГА МЕНГА — ЖАРАНГИ СЕНГА

ШУ кетишда илгари чўнтакларга оғирлик қиладиган 10, 15, 20, 50 тийинлик тангаларни бир кўриш ҳам орзуга айланиб қолади-ёв. Сариқ чақалар ҳақида эса гап ҳам йўқ. Ҳозирча пул янгиланмаган ва рубль муомаладан чиқарилмаган экан, тангага эҳтиёж озми-кўпми бор. Лекин ана шу танганинг номи бору ўзи йўқ, бироқ ҳамон савдо дўконларидаги нархларда 12 сўм 60 тийин, 5 сўм 15 тийин тахлитдаги ёзувларга дуч келиб турасиз. Ўша буюм зарур бўлса, харидор қўлида сўмларни ғижимлаганча, сотувчи елка қисганча тураверади.

Вилоят савдо бошқармасида қийин аҳволдан қутулиш устида иш бошланди. Товарларнинг нархлари яхлитлаштириб сотилмоқда. Масалан, битта ноннинг нархи 2 сўм 30 тийин эди, энди 2 сўм қилиб белгиланди. Асл қиммати 2 сўм 70 тийин қилиб белгиланган бир шиша сут учун эса харидор 3 сўмдан тўлайди. Одамлар бир нарсага ҳайрон: яхлитлаштириш шу тарзда кетаверса, танга кимга-ю, жаранги кимга насиб қиларкин?

Ўринбой УСМОН,
«Халқ сўзи»нинг мухбири.

ЭЪЛОН

ЎЗБЕКИСТОН МУСУЛМОНЛАРИ ВА ИШБИЛАРМОНЛАРИ!

Сизларга Россияда яшовчи мусулмонлар номидан мурожаат қиламиз.

Россиянинг энг қадимий шаҳарларидан бири Соликамскда мачит қуришимизда ёрдам беришингизни сўраймиз. Бу Соликамскда яшовчи 210 минг мусулмонлар учун биринчи мачит бўлади.

Бизнинг хайрия ҳисоб-китоб рақамимиз 000468119.

Пермкомбанкнинг Березников филиали «ТОҲИР» шахсий ташкилоти.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Пермь вилояти, Соликамск шаҳри, Қ. Бульвар кўчаси, 24—53.

«Ҳаёт ва иқтисод» — «Жизнь и экономика» журналлари редакцияси жамоаси ва таҳрир ҳайъати Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси вице-президенти, академик Иброҳимжон Искандаровга онаси **Жамолой НОСИРОВА**нинг вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

«Узплодовошчвинпром» раҳбарияти, концерн жамоаси «Тошкентвино» комбинати директори **Сағдулла ВОҲИДОВ**, рафиқаси **Розия ҚОСИМОВА** ҳамда икки қизи **Зилола** ва **Камола**нинг фожиали ҳалок бўлганликлари муносабати билан марҳумларнинг қариндош-уруғлари ва яқин кишиларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон агросаноат комплекси ходимлари касаба уюшмаси марказий қўмитаси Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг раиси Б. Аллаимуродовга волидаи муҳтарамаси **Зайнаб ДОНАЕВА**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608. Буюртма Г—197.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир Анвар ЖЎРАБОЕВ.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Карим БАҲРИЕВ, Эсирган БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Зоҳид НОРМУҲАММЕДОВ, Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ (бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Абдукарим РАҲИМБЕРДИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Қулаҳмад РИЗАЕВ, Эркин САМАНДАР, Азим СУЮН, Александр ТЮРИКОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Александр УЛИЧКИН (масъул котиб, «Народное слово»), Муҳтарама УЛУҒОВА (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Раим ФАРҲОДИЙ, Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Сандаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Ленинград кўчаси, 19-уй.

● Таҳририятга ҳажми 7 қоғоздан ошган материаллар қабул қилинмайди. Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. Тошкент шаҳри 700083, Ленинград кўчаси, 32-уй. Босишга топшириш вақти 21.00 Босишга топширилди. 21.30.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12